

Preventie van seksueel geweld

Voor beleid en uitvoering met impact

Ondersteuning voor gemeenten

Met het achtpuntenplan van Rutgers, het kenniscentrum seksualiteit, kun je een stevige basis leggen voor een veilige gemeente. Met minder voedingsbodem voor seksueel geweld. Behoeft om scherper in beeld te krijgen wat de beste aanknopingspunten zijn in jouw gemeente? Zoek je naar de verbinding met wat er al wel loopt en wil je in beeld wat er nog mist? Ondersteuning nodig bij het inventariseren en duiden van cijfers? Of bijvoorbeeld een helpende hand bij het aanscherpen van de aanpak en bouwen aan een coalitie van betrokken partijen? Regioplan biedt verschillende trajecten aan waarmee gemeenten ondersteund worden. We kunnen helpen bij het opzetten, uitvoeren, monitoren en doorontwikkelen van een lokale aanpak op basis van het achtpuntenplan.

De acht punten uit het plan van Rutgers

1. In kaart brengen van het probleem
2. Breng de juiste partijen samen, intern en extern
3. Formuleer ambitieuze en haalbare doelen
4. Bevorder aandacht voor respectvolle omgang in de ontwikkeling van jongeren
5. Aandacht voor jongeren die risico lopen
6. Duidelijke en aansprekende publiekscampagnes
7. Bevorder deskundigheid van professionals
8. Veranker preventie seksuele grensoverschrijding in beleid

Ons aanbod

Kies uit de volgende onderdelen om een compact traject samen te stellen, op maat gemaakt voor jouw vraag.

Ondersteuningsaanbod en resultaat

Ondersteuningsaanbod	Inzicht/ opbrengst	Bijdrage achtpuntenplan
Instrumentontwikkeling	Zicht op aard en omvang problematiek	1
Aanbodinventarisatie uitvoerend veld	Zicht op (preventie)aanbod en betrokken partijen	2, 7
Aanbodinventarisatie gemeente (intern)	Zicht op plannen en acties binnen de gemeente	2, 7
Netwerkanalyse	Netwerkfoto met advies	2
Workshop plan van aanpak	Versterken plan van aanpak	1, 2, 3, 8
Bliksemtraject veranderlogica	Draagvlak en prioriteiten voor de aanpak	2, 3, 4, 5, 6
Kwartiermaker	Draagvlak/prioriteiten + versterken plan van aanpak	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Opstellen plan van aanpak	Versterken plan van aanpak	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Impactmeting	Opstellen evaluatieplan, zicht op resultaten	1, 3, 6, 8

Instrumentontwikkeling aard en omvang

In 2021 ontwikkelde RegioPlan voor vijf regio's in Nederland een [instrument](#) dat zicht biedt op de aard en omvang van seksueel geweld in die regio's. Op basis van reeds beschikbare data is inzicht gegeven in onder andere de prevalentie, kenmerken van het geweld, kenmerken van slachtoffers en kenmerken van plegers. De regionale informatie zetten we af tegen landelijke cijfers. RegioPlan kan dit instrument ook voor andere regio's ontwikkelen, afgestemd op de informatiebehoefte die daar leeft. Het instrument kan benut worden voor het aanscherpen van de aanpak en draagt bij aan de agendering van de problematiek, het creëren van urgentiebesef en helpt bij het stellen van prioriteiten. Daarnaast draagt het bij aan de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de aanpak.

Resultaat

Een regionaal instrument dat inzicht geeft in de huidige situatie van de problematiek in de regio en d.m.v. updates gebruikt kan worden om ontwikkelingen van de aard en omvang van de problematiek in kaart te brengen.

Aanbodinventarisatie

Met een aanbodinventarisatie geven we inzicht in het (hulp)aanbod dat beschikbaar is. Dat kan voor de gehele aanpak: van preventie tot hulpverlening tot nazorg. Voor deze aanbodinventarisatie voorzien wij de volgende activiteiten:

- **Interviews of groepsessies** met partijen uit het veld. Tijdens deze (groeps)interviews bevragen we de partijen over het aanbod dat zij bieden, de wijze waarop het verschillende aanbod op elkaar aansluit en hun beeld van wat er ontbreekt in het (hulp)aanbod.
- **Documentstudie**. Aanvullend op gesprekken met partijen uit het veld is een documentstudie mogelijk van documentatie die inzicht biedt in het hulpaanbod dat beschikbaar is in de regio.
- **Toetsende sessies**. We brengen de informatie uit de interviews en documentstudie samen. Daarmee ontstaat een beeld van welk aanbod beschikbaar is en welke partijen zich daarmee bezig houden. Ook wordt zichtbaar waar dubbelingen en witte vlekken bestaan. In toetsende sessies met de partijen gaan we na of het beeld volledig is en welke aanvullingen of aanscherpingen zij hebben. Daarnaast gaan we in op waar partijen elkaar kunnen versterken.
- **Optioneel: bevragen cliënten**. Om het cliëntperspectief toe te voegen kunnen we cliënten bevragen over hun ervaringen met het (hulp)aanbod. Interviews of een vragenlijst zijn hier goede manieren voor.

Resultaat

Overzicht van activiteiten die plaatsvinden in de gehele keten en handvatten voor het creëren van een dekkend aanbod. Dit door het wegnemen van witte vlekken en zicht op de mogelijkheden tot het versterken van elkaars aanbod.

De aanbodinventarisatie kan zich ook richten op het inzichtelijk maken van de plannen, acties, initiatieven en samenwerkingen *binnen de gemeente*. Daarmee brengen we in kaart wat de verschillende beleidsterreinen opzetten en ontwikkelen. Hiervoor gaan we in gesprek met diverse beleidsadviseurs en bestuderen we documentatie over de plannen en initiatieven die er zijn.

Netwerkanalyse

Een effectieve (preventieve) aanpak vraagt om effectieve samenwerking. In een netwerkanalyse brengen wij het netwerk van organisaties in kaart dat zich bezighoudt met de aanpak van seksueel geweld. We houden hierbij rekening met de verschillende invalshoeken (o.a. thema's, doelgroepen, preventie, repressie en bescherming) die organisaties kunnen hebben, de verschillende niveaus (o.a. beleid en uitvoering) waarop zij opereren en de verschillende concrete (deel)taken die zij kunnen uitvoeren. Tevens analyseren wij hoe deze organisaties samenwerken (informatie-uitwisseling, overlegstructuren, prestatieafspraken, regiefunctie). Ten tweede leveren we een advies op waarin concrete aanknopingspunten voor verbetering van de samenwerking worden geformuleerd. De activiteiten die plaats vinden zijn: deskresearch, interviews met netwerkpartners (kern en de schil) en de workshop 'richting betere netwerksamenwerking'.

Resultaat

Netwerkfoto met toelichting en advies met concrete handvaten om de samenwerking in het netwerk te verbeteren.

Workshop opstellen regionaal plan van aanpak seksueel geweld

In het kader van het (door)ontwikkelen van het plan aanpak organiseren we een workshop voor verantwoordelijke beleidsmedewerkers en uitvoerders (en andere relevante actoren) waarin we ingaan op belangrijke onderdelen van een (lokaal/ regionaal) plan van aanpak seksueel geweld. Zo staan we onder andere stil bij risicogroepen, het formuleren van doelen op strategisch, tactisch en operationeel niveau, het opstellen van een tijdpad, maar ook het kennen en verbinden van relevante uitvoerders en het koppelen van beleidsterreinen. Na afloop van de workshops hebben de deelnemers voldoende basis om het plan van aanpak verder op te stellen. De workshop kan gericht zijn op zowel een regionaal als lokaal plan van aanpak.

Resultaat

Na afloop van de workshop hebben deelnemers voldoende basis om het plan van aanpak verder op te stellen, aansluitend op de lokale of regionale situatie.

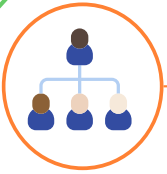

Bliksemtraject veranderlogica

Gericht op het aanscherpen van het plan van aanpak bieden we sessies waarin gezamenlijk de 'Theory of Change' (ook wel: veranderlogica) wordt opgesteld. Die ToC maakt zichtbaar hoe het beleid maatschappelijke impact nastreeft. En wat de relatie is tussen de doelen van het beleid en de interventies die worden ingezet om die doelen te bereiken. Zo wordt expliciet gemaakt welke werkende mechanismen ertoe moeten leiden dat de interventies bijdragen aan het realiseren van de beoogde doelen. Als de prioriteiten vastgesteld zijn, gaan we na welke partijen zich waarop willen/ kunnen richten en hoe de resultaten van de aanpak gemeten zouden kunnen worden. Werken met een uitgewerkte veranderlogica zorgt voor analytische scherpte om beleidskeuzes beter te identificeren en tegen elkaar af te wegen. Het gehele proces doorlopen we in gezamenlijkheid met gemeenten én partijen uit het veld zodat eigenaarschap gecreëerd wordt.

Resultaat

Een heldere visuele weergave en kernachtige beschrijving van de veranderlogica van de gemeentelijke aanpak. Met draagvlak van betrokkenen en aanknopingspunten en advies om de aanpak verder te versterken.

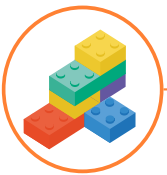

Kwartiermaker (aanjager)

Als kwartiermaker treden als we op aanjager en verbinder. We geven een impuls aan de preventieve aanpak seksueel geweld en zetten ons in om partijen te enthousiasmeren, verenigen en inspireren. Dit doen we onder andere door te verkennen waar behoefte aan is binnen de keten (zowel op beleidsniveau als op uitvoeringsniveau) en verbinding te leggen tussen de domeinen waar seksueel geweld zich kan afspelen. We richten ons op het vergroten van de aandacht voor de problematiek en het creëren van draagvlak voor de aanpak en ieders rol daarin. Dit draagt bij aan het (door)ontwikkelen van de aanpak seksueel geweld.

Resultaat

Een lokale impuls aan de aanpak seksueel geweld door o.a. toegenomen aandacht voor de thematiek, draagvlak voor de aanpak, zicht op belangrijke partners. Per traject worden met de kwartiermaker lokale resultaatafspraken gemaakt.

(Door)ontwikkeling plan van aanpak

Naast het ondersteunen en begeleiden bij het aanscherpen van het preventieplan seksueel geweld is het ook mogelijk dat RegioPlan dit voor de gemeente doet. In dat geval voeren wij de regie en nemen we het voortouw om de prioriteiten en mogelijkheden van de gemeente te vertalen naar een concreet plan van aanpak. Hiervoor voeren wij een mix van hierboven geschreven activiteiten uit die als doel hebben het versterken van de aanpak. Dit resulteert in een plan van aanpak, gedragen door de netwerkpartners. Dit is mogelijk vanuit een opdracht aan RegioPlan, maar kan ook op detachingsbasis worden vormgegeven.

Resultaat

Een lokaal plan van aanpak voor de preventie van seksueel geweld, gedragen door de netwerkpartners.

Impactmeting voorbereiden en (eventueel) uitvoeren

Natuurlijk wil je weten of het beleid dat je als gemeente samen met je uitvoerende partners hebt opgesteld is uitgevoerd zoals beoogd en ook tot de gewenste resultaten heeft geleid. RegioPlan kan de gemeente ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van een evaluatieplan waarmee de impact van het beleid kan worden gemeten. We vertalen de belangrijkste doelen van het beleid in concrete resultaten, koppelen die resultaten aan meetbare en beschikbare indicatoren en geven aan hoe en onder welke voorwaarden die indicatoren 'gemeten' kunnen worden. Desgewenst kunnen we ook de metingen uitvoeren en de resultaten verwerken in een goed leesbare impactnotitie die de basis kan bieden voor onder andere de doorontwikkeling van het beleid, maar ook geschikt is om bijvoorbeeld de gemeenteraad te informeren over de resultaten.

Resultaat

Een evaluatie- en meetplan voor de aanpak seksueel geweld met meetbare en beschikbare indicatoren. Eventueel ook een uitgevoerde meting, verwerkt in een impactnotitie.

Neem contact op!

Trajecten maken we altijd op maat, zodat ze nauw aansluiten bij de doelen en mogelijkheden van de gemeente. Liever eerst vrijblijvend sparren? Neem dan contact op met één van [onze adviseurs](#):

[Hanna Harthoorn](#)

[Frank Kriek](#)

[Eline Verbeek](#)

[Heleen Schols](#)